

Közbiztonság elleni bűncselekmények

(Távoktatási segédanyag a Btk. Különös része II. féléviéhez)

Btk. XXX. Fejezet

Tóth Mihály

A közbiztonság fogalma

- A közbiztonság olyan társadalmi közeg, amelyben az egyének egymáshoz és a közösséghez való viszonyát kölcsönös jogok és kötelezettségek egyensúlyán alapuló, írott és íratlan szabályok rendszere, s ennek tiszteletben tartása határozza meg.
- A közbiztonság védelmének végső eszköze a büntetőjog.

A Btk e fejezetének rendszere: 9 bűncselekmény

- Terrorizmussal kapcsolatos bűncselekmények
- Közveszélyt okozó bűncselekmények
- Lőfegyverrel, robbanóanyaggal kapcsolatos bűncselekmények

Vizsgakövetelmény a terrorcselekmény, a jármű hatalomba kerítése, a közveszélyokozás, a közérdekű üzem működésének megzavarása, a robbanóanyaggal, robbantószerrel, és a lőfegyverrel, lőszerrel visszaélés.

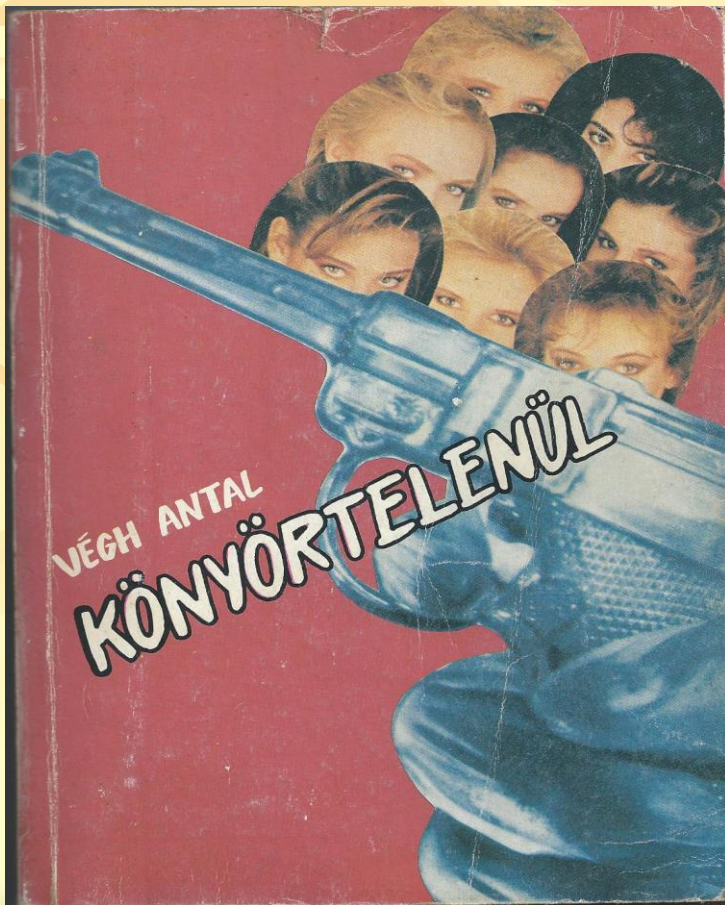
De a terrorizmus finanszírozásának kérdései a terrorcselekmény (előkészülete) kapcsán megkerülhetetlenek, a bűnszervezetben részvétel pedig a bűnszervezet fogalma, a bűnszervezeti elkövetés következményei kapcsán záróvizsgatétel. Így a következő áttekintésben ezek a bűncselekmények is szerepelnek.

Terrorcselekmény (314-316. §)

Előzmények, a bűncselekmény első változata

- Az első túsodrálóma (1973)

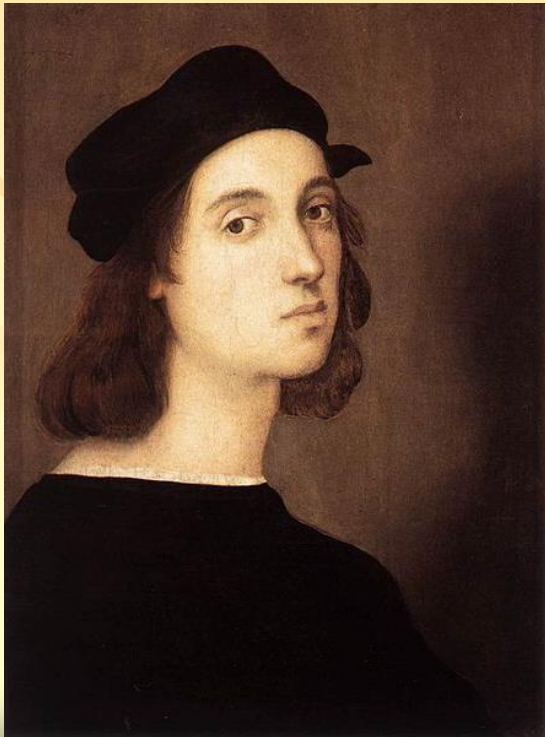
- A bűncselekmény első változata (1979)

261. § (1) Aki mást személyi szabadságától megfoszt, vagy jelentős anyagi javakat kerít hatalmába, és a személy szabadon bocsátását, illetőleg a javak sértetlenül hagyását vagy visszaadását állami szervhez vagy társadalmi szervezethez intézett követelés teljesítésétől teszi függővé, büntetett követ el, és öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A kezdeti bizonytalanság, az első ügyek

- Minősítési aggályok (1983)

Festmény megsemmisítésével fenyegetve elkövetett államzsarolás)

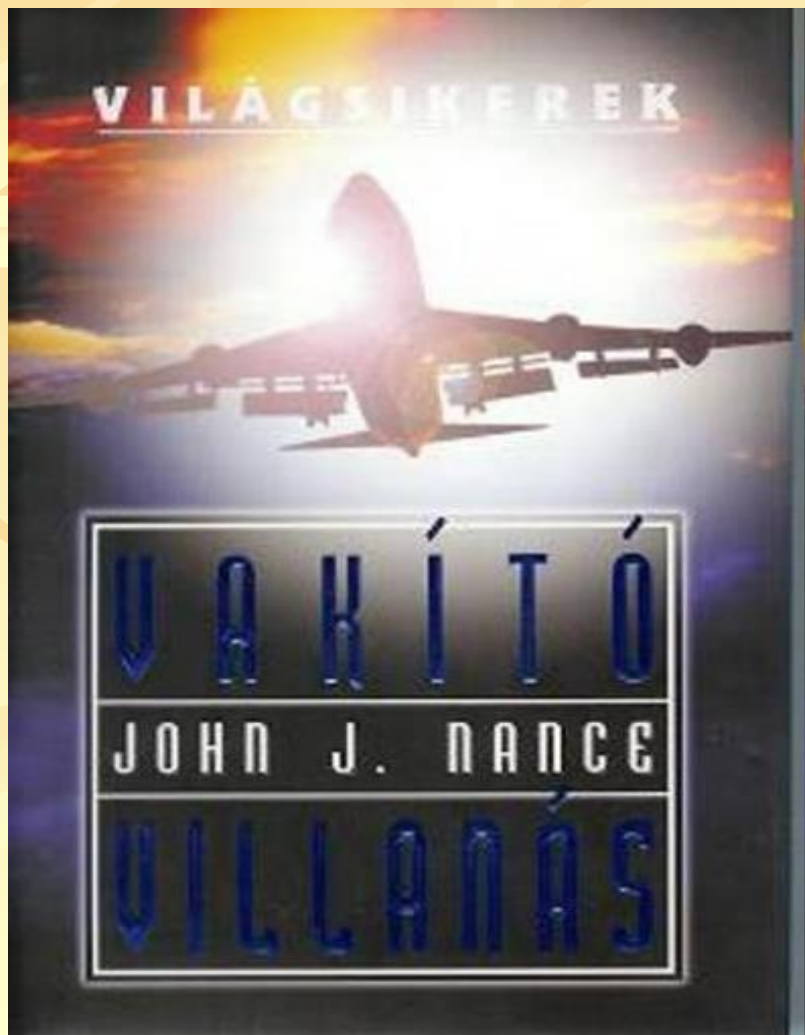

- Túszejtés az Aranybikában (1994)

A terror jellegének megváltozása

- követelés mellett (helyett) félelemkeltés -

„...eddig nem álltak elő
semmilyen követelés-
sel... Na és ki a kö-
vetkező? Esetleg egy
747-es becsapódik majd
a New Yorki
Világkereskedelmi
Központba...”

GENERAL PRESS kiadó,
Budapest, 2000. 307.o.

*(The Best Fiction of
2000)*

2001. szeptember 11.

2002 június- ET kerethatározat (az indokok, a „preambulum”)

- A Tanács kerethatározata (2002. június 13.) a terrorizmus elleni küzdelemről
(2002/475/IB)
- (1) Az Európai Unió az emberi méltóság, a szabadság, az egyenlőség és a szolidaritás egyetemes értékei, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartása alapján áll. A demokrácia és a jogállamiság – tagállamai által közösen vallott – elvein alapul.
- (2) A terrorizmus ezen elvek egyik legsúlyosabb megsértése. [...] veszélyezteti a demokráciát, az emberi jogok szabad gyakorlását, valamint a társadalmi és gazdasági fejlődést.

A kerethatározat érdemi rendelkezései

- Minden tagállamnak meg kell tennie a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy egyes súlyos, szándékos bűncselekményeket, amelyek az elkövetés módjára, avagy körülményeire tekintettel az államot, vagy nemzetközi szervezetet súlyosan károsíthatnak, terrorcselekményként büntessék, ha azokat azzal a céllal követik el, hogy
 - a lakosságot súlyosan megfélemlítsék;
 - hatóságot vagy nemzetközi szervezetet, jogellenesen tevésre vagy nem-tevésre kényszerítsenek;
 - az állam, vagy nemzetközi szervezet alkotmányos, gazdasági vagy szociális rendjét veszélyeztessék, vagy megdöntsék.

A kerethatározat fel is sorolja az említett céllal elkövetett, jellemzőnek vélt bűncselekményeket. A legfontosabbak:

- a) halált okozó élet, vagy testi épség elleni bűncselekmények;
- b) emberrablás vagy túszejtés;
- c) légi, vízi, vagy egyéb tömegközlekedési, illetve áruszállító eszköz elfoglalása;
- d) lőfegyver, robbanóanyag, illetve robbantószer, atomfegyver, biológiai fegyver és kémiai fegyver előállítás, tartása, megszerzése, szállítása, raktározása, illetve felhasználása;
- e) a közveszély-okozás;
- f) a felsorolt bűncselekmények elkövetésével való fenyegetés

A terrorcselekmények száma

az összes 60 %-a: Irak, Afganisztán, Pakisztán, Nigéria, Szíria (2013)

(újabb adatok, itthon 2015: 3, 2016: 7)

ÉV	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Összes (más terminológia!)	1000	1300	2600	2900	4400	4600	4600	4800	7000	9000	10000
Magyar-ország	2	2	6	4	3	7	6	3	0	9	3

A hatályos terrorcselekmény szerkezete

1. Súlyos bűncselekmények célzatos elkövetése – (1) bek.

A bűncselekmények:

a célzatos

A (4) bekezdés felsorolja:

- *személy elleni erőszakos*
(pl. emberölés, testi sértés)
- *közveszélyt okozó*
(pl. közveszély okozás,
közlekedés biztonsága ell. bcs.)
- *fegyverrel kapcsolatos*
(pl. lőfegyverrel visszaélés,
fegyvercsempészet)
bűncselekmények,

- (1) bek. a) pont: az állam-kényszerítése
- (1) bek. b) pont a lakosság megfélemlítése
- (1) bek. c) pont más állam rendjének megváltoztatása, megzavarása

2. A tradicionális államzsarolás (jelentős anyagi javak hatalomba kerítése és követelés) – (2) bek.

3. Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki

a) az (1) vagy (2) bekezdésében meghatározott terrorcselekményt abbahagyja, mielőtt abból súlyos következmény származott volna, és

b) tevékenységét a hatóság előtt felfedi,

ha ezzel közreműködik a bűncselekmény következményeinek megakadályozásában vagy enyhítésében, további elkövetők felderítésében, illetve további bűncselekmények

megakadályozásában. – **(3) bek.**

4. Előkészület

315. § (1) Aki terrorcselekmény előkészületét követi el, bűntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az előkészületet terrorcselekmény terrorista csoportban történő elkövetése érdekében valósítja meg, öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Nem büntethető, aki az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

5. Fenyegetés **új! – 2016. LXIX.tv.**

316. § Aki

a) terrorcselekmény elkövetésével fenyeget, vagy

b) terrorista csoporthoz csatlakozás céljából Magyarország területéről kiutazik vagy azon átutazik,

bűntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

6. Terrorcselekmény feljelentésének elmulasztása

317. § Aki hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy terrorcselekmény elkövetése készül, és erről a hatóságnak, mihelyt teheti, nem tesz feljelentést, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő

7. Terrorista csoport fogalma (értelmező rendelkezés)

319. § A 315. és a 318. § alkalmazásában terroristacsoport --a három vagy több személyből álló,
-hosszabb időre szervezett,
-összehangoltan **hierarchikusan, konspiratíván** működő,
-csoport,
amelynek célja terrorcselekmény elkövetése.

(KITEKINTÉS: ismételjük át a Btk. többes elkövetői alakzatait:

Társtettség

Csoportos elkövetés

Bűnszövetség

Bűnszervezet

Terroristacsoport

Néhány értelmezési kérdés

- „a terrorcselekmény abbahagyása”

Nem csak önkéntes lehet, bármely okból történő felhagyás megalapozza a korlátlan enyhítést. (BH 1993/597)

- „súlyos következmény” fogalma

A törvényszövegben megjelölt „súlyos következmény” nem azonos a túszejtés folytán kialakult, és egyébként valóban súlyos helyzettel, hanem az elkövető jogellenes követelésének teljesítéséhez vagy a teljesítés megtagadása folytán a fenyegetésbeváltásához kapcsolódik. (BH 2003/227.)

12. év és bűnözés - terrorizmus

- **16. §** Nem büntethető, aki a büntetendő cselekmény elkövetésekor a tizennegyedik életévét nem töltötte be, kivéve az emberölés [160. § (1)-(2) bekezdés], az erős felindulásban elkövetett emberölés (161. §), a testi sértés [164. § (8) bekezdés], **a terrorcselekmény [314. § (1)-(4) bekezdés]**, a rablás [365. § (1)-(4) bekezdés] és a kifosztás [366. § (2)-(3) bekezdés] elkövetőjét, ha a bűncselekmény elkövetésekor a tizenkettedik életévét betöltötte, és az elkövetéskor rendelkezett a bűncselekmény következményeinek felismeréséhez szükséges belátással.

A hazai „terrorcselekmények” nem egyeznek a közfelfogással, jellemzően sajátos személyes motivációjú „államzsarolások”

- BH 1999/439 : a terrorcselekmény büntetettét valósítja meg az az elkövető, aki a volt élettársát és annak a leányát féltékenységtől motiváltan – megfosztja a személyi szabadságuktól, és a szabadon bocsátásukat a rendőrséghez intézett anyagi követelés teljesítésétől teszi függővé.

Terrorizmus finanszírozása 1.

(2018-tól)

318. § (1) Aki

- **a) terrorcselekmény** feltételeinek biztosításához anyagi eszközt szolgáltatót vagy gyűjtőket,
- **b)** terrorcselekmény elkövetésére készülő személyt, illetve terrorcselekmény elkövetőjét, vagy e személyekre tekintettel más személyt anyagi eszközzel támogat, vagy
- **c)** a *b)* pontban meghatározott személyek támogatása céljából anyagi eszközt szolgáltatót vagy gyűjtőket,

büntetés miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

- **(2)** Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt terrorcselekmény terrorista csoportban történő elkövetése vagy terrorista csoport tagja érdekében valósítja meg, vagy a terrorista csoport tevékenységét egyéb módon támogatja, vagy a terrorista csoport ilyen támogatása céljából anyagi eszközt szolgáltatót vagy gyűjtőket, öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

■ **318/A. §* (1) Aki**

- **a) terror jellegű bűncselekmény** feltételeinek biztosításához anyagi eszközt szolgáltatót vagy gyűjtőket,
- **b)** terror jellegű bűncselekmény elkövetésére készülő személyt, illetve terror jellegű bűncselekmény elkövetőjét, vagy e személyekre tekintettel más személyt anyagi eszközökkel támogat, vagy
- **c)** a *b)* pontban meghatározott személyek támogatása céljából anyagi eszközt szolgáltatót vagy gyűjtőket,
- **büntetés miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.**

Terrorizmus finanszírozása -2.

(2018-tól)

(2) Az (1) bekezdés vonatkozásában **terror jellegű bűncselekmény**:

- *a*) az emberölés [160. § (1) bekezdés, 160. § (2) bekezdés, ha a cselekmény a nemzetközi polgári repülést kiszolgáló repülőtéren vagy repülésben levő légi jármű fedélzetén vagy tengeren hajózó hajón tartózkodó személy, vagy nemzetközileg védett személy ellen irányul],
- *b*) a testi sértés (164. §, ha a cselekmény a nemzetközi polgári repülést kiszolgáló repülőtéren vagy repülésben levő légi jármű fedélzetén vagy tengeren hajózó hajón tartózkodó személy vagy nemzetközileg védett személy ellen irányul),
- *c*) az emberrablás [190. § (1)-(4) bekezdés],
- *d*) a közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény (232. §, ha a cselekmény légi jármű vagy tengeren hajózó hajó ellen irányul).
- *e*) a radioaktív anyaggal visszaélés (250. §),
- *f*) a rombolás (257. §),
- *g*) a nemzetközileg védett személy elleni erőszak (313. §),
- *h*) a jármű hatalomba kerítése (320. §),
- *i*) a közveszély okozása [322. § (1)-(3) bekezdés],
- *j*) a közérdekű üzem működésének megzavarása (323. §),
- *k*) a robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés (324. §, ha a cselekményt közérdekű üzem, illetve középület vagy építmény területén követik el),
- *l*) a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés (325. §, ha a cselekményt közérdekű üzem, illetve középület vagy építmény területén követik el).

Jármű hatalomba kerítése (320. §)

- 1971-től csak „légi jármű”
- 2003-tól a védett tárgyak köre kibővült.

Az egyes járművek fogalmát

- a légi közlekedésről (1995. XCVII.),
- a vasúti közlekedésről (2005. CLXXXIII.),
- a vízi közlekedésről (2000. XLII.) szóló törvények és
- a KRESZ függeléke határozza meg.

A jármű hatalomba kerítése tényállása

- **320. § (1)** Aki légi jármű, tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű ellenőrzését erőszakkal, fenyegetéssel, illetve másnak öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotát előidézve magához ragadja, büntetett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
 - (2) A büntetés tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált okoz.
 - (3) Aki jármű hatalomba kerítésére irányuló előkészületet követ el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
 - (4) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a bűncselekményt abbahagyja, mielőtt abból súlyos következmény származott volna.

Az értelmezéshez:

- Matriális bűncselekmény,
- Célzatos bűncselekmény, az ellenőrzés megszerzése csak egyenes szándékkal történhet (burkolt célzat),
- A minősített esetben írt eredményre (amely felöllelheti több ember halálát is) szándékosság és gondatlanság is kiterjedhet.

Bűnszervezetben részvétel

A bűnszervezet definíciója változott!

A bűnszervezet legújabb definíciója (részint visszatérve korábbi elemekhez) a következő: legalább három személyből álló, hosszabb időre, hierarchikusan szervezett, konspiratíván működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése (2019. évi LXVI. tv. 107. § - hatályos 2019. VII.1.)

459. § 1. bűnszervezet:

- három vagy több személyből álló,
- hosszabb időre szervezett, **hierarchikus**
- **konspiratíván**, összehangoltan működő
- csoport,
- amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

A Kúria Büntető Kollégiuma a 2019. október 10. napján tartott tanácselnöki értekezleten értelmezte a megváltozott bűnszervezet-fogalmat.

- Mivel a törvény nem tartalmaz a „hierarchikusan szervezett” és a „konspiratíván működő” fogalmi ismérvekhez értelmezést, ezért az a bíróságok feladata.
- Minden egyes tényállás esetén a bíróság vizsgálja a bűnszervezetben elkövetés meglétét, és ennek lényege mindig az alanyi oldal vizsgálata, miszerint a terhelt tudatát át kell fognia annak, hogy az általa elkövetett bűncselekményt bűnszervezetben valósítják meg.
- A fogalom megváltozása nem jelenti szükségképpen a jogalkalmazói újragondolást. Ezt azzal támasztja alá, hogy a Kúria egyetértett a Legfőbb Ügyészség álláspontjával, mely szerint már egy résztvevő szervezői, koordináló és irányító szerepét alátámasztó adat megléte is olyan alá-fölérendeltségi viszonyt jelenthet, amely megalapozhatja az új definíció szerint is a bűnszervezet megállapítását. Így a hierarchikus szervezettségnek nem feltétele, hogy a bűnszervezet összes résztvevője a szervezet hierarchiájában elhelyezett legyen. A konspiratív működés a Kúria szerint valójában a korábbi fogalom összehangolt működési ismérével egyezőnek tekinthető, abban az esetben, ha a bűnszervezet tevékenysége a külvilág elől rejtve valósul meg az egyes cselekményekhez kapcsolódó személyek összehangolt tevékenységével.

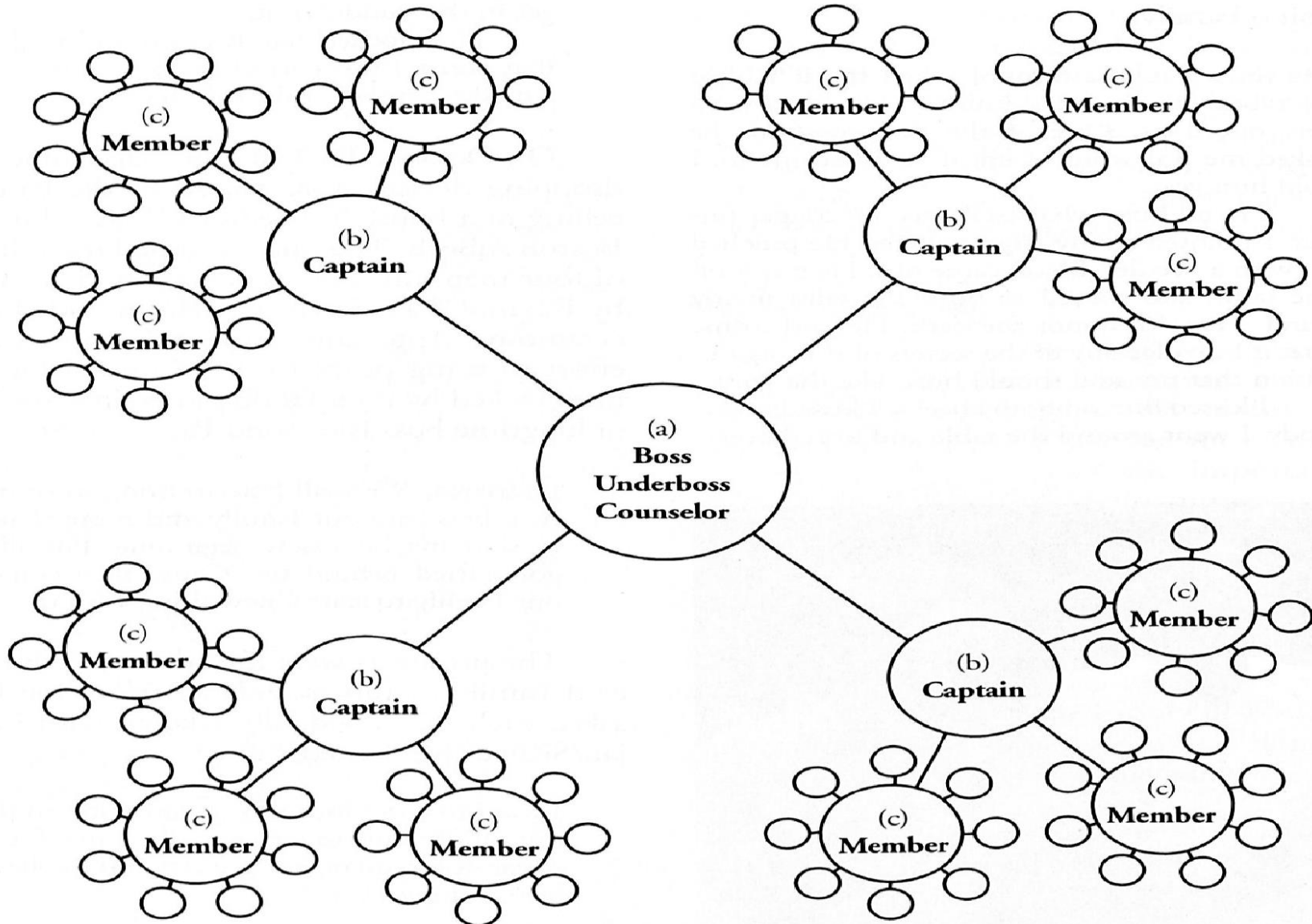
A bűnszervezetben részvétel tényállása (321. §)

- **321. § (1)** Aki bűncselekmény bűnszervezetben történő elkövetésére felhív, ajánlkozik, vállalkozik, a közös elkövetésben megállapodik, vagy az elkövetés elősegítése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja, illetve a bűnszervezet tevékenységét egyéb módon támogatja, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (2) Bűnszervezetben részvétel miatt nem büntethető, aki a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

„Szövetség” és „szervezet”

bűnszövetség	bűnszervezet
Legalább két fő	Legalább három fő
szervezett	Összehangolt, hierarchikus
nem feltétlenül tartós (elegendő de szükséges is legalább két bűncselekmény elkövetésében megállapodni)	Tartós, konspiratív (meghatározatlan számú, de kettőnél biztosan több bűncselekményben „bűnözésben” állapodnak meg)
Megállapításának feltétele konkrét tett (Legalább egy kísérlet)	Megállapításához elegendő a cél (Konkrét bűncselekmény nem is szükséges)
A bűncselekmény súlya közömbös, DE	Csak 5 évi fenyegetettséget elérő
Csak ott lehet, ahol a különös részben minősítő körülmény	Bármely szándékos (5 évi fenyegetettséget elérő) tett esetén általános részi következmények

Abadinsky modellje az amerikai-olasz bűnszervezetről

Bűnszervezeti formák

Al Capone

- Maffia (Szcília)
- 'Ndrangheta (Kalabria)
- Cosa Nostra (USA)
- Yakuza (Japán)
- Triádok (Kína)
- Orosz maffia

Bűncselekmény bünszervezetben történő elkövetésének következményei

- A büntetési tétel felső határa kétszeresére emelkedik,
- Kitiltás alkalmazható,
- 2 év fölött fegyház,
- Feltételes szabadság kizárt,
- Felfüggesztés kizárt,
- Mediáció kizárt,
- Elkobzás méltányosságból nem mellőzhető,
- Vagyon bűnösségének vélelmezése
vagyonelkobzásnál

A bűnszervezetben részvétel tényállása:

321. § (1) Aki bűncselekmény bűnszervezetben történő elkövetésére felhív, ajánlkozik, vállalkozik, a közös elkövetésben megállapodik, vagy az elkövetés elősegítése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja, illetőleg a bűnszervezet tevékenységét egyéb módon támogatja, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Bűnszervezetben részvétel miatt nem büntethető, aki a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

Helyesebb (egyértelműbb) lenne így:

Aki

- a) bűnszervezet létrehozására,
- b) bűnszervezet keretében bűncselekmény elkövetésére

felhív, ajánlkozik, vállalkozik, a közös elkövetésben megállapodik, vagy az elkövetés elősegítése céljából az ehhez szükséges, vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja, illetőleg a bűnszervezet tevékenységét egyéb módon támogatja...

Közveszély okozása (322. §)

Közveszély: meghatározatlan számú, vagy nagyszámú meghatározott számú személy illetve jelentős anyagi javak sérelmének reális lehetősége

Közveszély okozása

- 322. § (1) Aki anyag vagy energia pusztító hatásának kiváltásával közveszélyt idéz elő, vagy a közveszély elhárítását, illetve következményeinek enyhítését akadályozza, bűntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.**
- (2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt**
- a) csoportosan,**
 - a) különösen nagy, vagy ezt meghaladó kárt okozva, vagy**
 - c) bűnszövetségben követik el.**
- (3) A büntetés öt évtől húsz évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált okoz.**
- (4) Aki közveszély okozásra irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.**
- (5) Aki a közveszély okozását gondatlanságból követi el, vétség miatt három évig, különösen nagy, vagy ezt meghaladó kár esetén öt évig, halál okozása esetén két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.**
- (5) (6) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a közveszélyt, mielőtt abból káros következmény származott volna, önként megszünteti.**

Közveszélyokozás és emberölés

- Szándékos közveszély + gondatlan ölés =
(3) bek. minősített eset
- Szándékos közvesz. + szándékos ölés(ek) =
közveszélyokozás
alapesete és emberölés
(alap ill. min. esete)
- Gondatlan közveszély + gondatlan emberölés =
(5) bek. minősített eset
- Szándékos ölés(ek) + Gondatlan közveszély =
halmazat, de a sok ember életét veszélyeztető módon való emberöléssel nem!

Közérdekű üzem működésének megzavarása

(323. §)

- **323. § (1)** Aki közérdekű üzem működését jelentős mértékben megzavarja, bűntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt
 - a) csoportosan,
 - b) bűnszövetségben vagy
 - c) különösen nagy kárt okozva követik el.(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt
 - a) fegyveresen,
 - b) felfegyverkezve vagy
 - c) különösen jelentős kárt okozva követik el.(4) Aki a közérdekű üzem működésének megzavarására irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
(5) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt három évig, különösen nagy vagy ezt meghaladó kár okozása esetén egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Közérdekű üzem fogalma (459. § (1) 21. pont)

Közérdekű üzem:

- a) a közmű,
- b) a közösségi közlekedési üzem,
- c) az elektronikus hírközlő hálózat,
- d) az egyetemes postai szolgáltató közérdekű feladatainak teljesítése érdekében üzemeltetett logisztikai, pénzforgalmi és informatikai központok és üzemek,
- e) a hadianyagot, haditechnikai eszközt termelő üzemet, energiát vagy üzemi felhasználásra szánt alapanyagot termelő üzem;

2002 -Erzsébet-híd

(közösségi közlekedési üzem megzavarása)

2006 – TV-ostrom

(közérdekű üzem-e a KÖZTÉVÉ?)

- *Elektronikus hírközlő hálózat: átviteli rendszerek és - ahol ez értelmezhető - a hálózatban jelek irányítására szolgáló berendezések, továbbá más erőforrások - beleértve a nem aktív hálózati elemeket is -, amelyek jelek továbbítását teszik lehetővé meghatározott végpontok között vezetéken, rádiós, optikai vagy egyéb elektromágneses úton, beleértve a műholdas hálózatokat, a helyhez kötött és a mobil földfelszíni hálózatokat, az energiaellátó kábelrendszereket, olyan mértékben, amennyiben azt a jelek továbbítására használják, a műsorszórásra használt hálózatokat és a kábeltelevíziós hálózatokat, tekintet nélkül a továbbított információ fajtájára. (2003. évi C. tv.)*

Robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés (263. §)

- 263. §** (1) Aki robbanóanyagot, robbantószeret vagy ezek felhasználására szolgáló készüléket engedély nélkül készít, megszerez, tart vagy a tartásukra nem jogosult személynek átad, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (2) Aki robbanóanyagot, robbantószeret vagy ezek felhasználására szolgáló készüléket engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít, büntettet követ el, és öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (3) A büntetés az (1) bekezdés esetén öt évtől tíz évig, a (2) bekezdés esetén öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt
- a) üzletszerűen,
 - b) bűnszövetségben
- követik el.
- (4) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Alapfogalmak

Robbanóanyag - olyan keverékek, vegyületek amelyek valamilyen mechanikai, hő-, elektromos, vegyi behatás, jel következtében igen rövid idő alatt nagy hő, fény, hang, nyomás, feszítő erő kifejtése mellett átalakulnak s ezáltal romboló hatást váltanak ki. Klasszikus robbanóanyagok a dinamit, ekrazit.

Robbantószer - az az eszköz, amely a robbanóanyag felrobbantására szolgál, ilyen a gyutacs és gyújtózsínór.

Ezek felhasználására szolgáló készülék a robbanóanyag és robbantószer egysége: ilyen a pokolgép, bomba.

Robbanóanyag jogszabályi fogalma

- A Robbanóanyagipari Biztonsági Szabályzat közzétételéről szóló 2/1987. (II. 17.) IpM rendelet alapján robbanóanyagnak tekintendő
 - a) az iniciáló robbanóanyag:
 - vegyület (pl. durranóhigany, ólom-azid, tallum-azid, tricinát, tetrazén),
 - keverék (pl. „csappantyúelegy”, „gyutacselegy”, „kislőszer elegy”);
 - b) a) brizáns robbanóanyag:
 - vegyület (pl. nitro-glicerín, nitro-glikol, nitropenta, nitro-cellulóz, tetril, mononitro-, dinitro- és trinitro-toluol, hexanitro-stilbén, dinitro-naftalin, trinitro-rezorcín),
 - keverék (pl. „robbanóolaj”, pentritol, hexotol, amatol, poralakú vagy plasztikus) zselatinált (robbanóanyag, robbanózagy);
 - c) a tolóhatású robbanóanyag (pl. oldószeres vagy oldószer nélküli lőpor, feketelőpor);
 - d) a robbanóképes és a nem robbanóképes, de a körülmények folytán robbanóképesé válható pirotechnikai keverék (pl. klorát-, perklorát-, nitrát-, permanganát-, fém-oxid- vagy fémdioxid- és éghető szerves- vagy szervesanyag-tartalmú keverék);
 - e) az a)-d) pontokban foglalt anyagok, keverékek a gyártásuk közbeni fázisaiban (pl. nedves állapotban; emulzió vagy szuszpenzió formájában; előkészítő-, formázó- vagy utóműveletek alatt; selejt vagy hulladék formájában is).

Lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés (325. §)

■ 1) Elkövetési tárgy: lőfegyver - (1) bek.

Aki

- a) lőfegyvert engedély nélkül megszerez vagy tart,
 - b) lőfegyvert engedély nélkül készít vagy forgalomba hoz,
 - c) lőfegyvert engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít,
 - d) a lőfegyver készítésére, megszerzésére, tartására vagy kereskedelmére vonatkozó engedély kereteit túllépi,
 - e) engedéllyel tartott lőfegyverét engedéllyel nem rendelkezőnek átadja,
- büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

- **2) Elkövetési tárgy: lőszer (2) bekezdés** *(az (1) bek. szerint büntetendő, aki)*
- a) kézilőfegyverhez, vadászlőfegyverhez vagy sportlőfegyverhez tartozó, csekély mennyiséget meghaladó vagy más lőfegyverhez tartozó lőszer engedély nélkül megszerez vagy tart,
- b) lőszer engedély nélkül készít vagy forgalomba hoz,
- c) lőszer engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít,
- d) a lőszer készítésére, megszerzésére, tartására vagy kereskedelmére vonatkozó engedély kereteit túllépi,
- e) az engedéllyel tartott kézilőfegyveréhez, vadászlőfegyveréhez vagy sportlőfegyveréhez tartozó, csekély mennyiséget meghaladó vagy más lőfegyverhez tartozó lőszer engedéllyel nem rendelkezőnek átad.

- **3) Minősített, privilegizált eset, előkészület**
- (3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt üzletszerűen vagy bűnszövetségben követik el.
- (4) Aki az engedéllyel tartott kézilőfegyverét, vadászlőfegyverét vagy sportlőfegyverét, illetve az ahhoz tartozó lőszeret bejelentés nélkül az ország területére behozza, onnan kiviszi, vagy azon átszállítja, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (5) Aki az (1)–(3) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (6) E § alkalmazásában csekély mennyiség a legfeljebb tíz darab lőszer.

Háttérjogszabályok

- **A TANÁCS 1991. június 1-i 91/477/EGK IRÁNYELVE**
a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről
- **2004. évi XXIV. törvény**
a lőfegyverekről és lőszerokről
- **253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet**
a fegyverekről és lőszerokről (*az engedélyezés szabályai*)

Alapfogalmak:

- 2004. évi XXIV. Tv.

Lőfegyver: a tüzfegyver, valamint az a légfegyver, amelyből 7,5 joule-nál nagyobb csőtorkolati energiájú szilárd lövedék löhető ki.

Lőszer: olyan egybeszerelt töltény, amely lövedéket, lőport, továbbá gyúleleget tartalmaz

- Önvédelmi célból legfeljebb 2, sportcélból legfeljebb 5 lőfegyver tartható.

Kúriai döntések:

- **2562018 Büntető elvi döntés**

Az egyidejűleg lőfegyverre és lőszerre elkövetett tényállásszerű elkövetési magatartások esetén egy rendbeli bűncselekmény, lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés megállapításának van helye (Btk. 325. §).

- **21/2012. számú büntető elvi határozat:**

A lőfegyver engedély nélküli megszerzése attól függetlenül bűncselekmény, hogy a lőfegyver átadója rendelkezett-e lőfegyver tartására vonatkozó engedéllyel.

A lőfegyver feletti uralom viszonylag hosszabb időn át történő gyakorlását a lőfegyver tartásaként kell értékelni [Btk. 263/A. § (1) bek. a) és c) pont, 253/2004. (VIII. 31.) kormányrendelet 37. §].

A „kettős felhasználású termékek” problémája (330 §)

- A polgári és katonai célra egyaránt használható termékek (pl. éjjel-látók, álcázott felvevők)

(Kriminalizálható-e kereskedelmi forgalomban árult készülékek birtoklása?)

A jelenlegi gyakorlat óvatosabb)

The advertisement is split into two horizontal sections. The top section has a white background and features the text 'TRAVEL EXCLUSIVE KULICAM SPYPEN' in a serif font. Below this, a small paragraph describes the pen's capabilities: 'This is no ordinary ballpoint pen! It includes a mini-camera and microphone, takes photos and videos, and its high-sensitivity microphone records clearly within a 15m2 radius. Use your Spypen as a USB, writing pen or voice recorder. Up to five hours' recording time and 4GB storage capacity.' The price 'E70' is listed below. To the right, there is a red heart icon with the text 'love this? Get the kids involved with the best Spy Pen! Visit our page 68'. The model number 'EL240/KLC' is printed at the bottom left of this section. The bottom section has a dark blue background. It features the 'SpyPen' logo in a large, white, sans-serif font. Below the logo, the text reads 'BALL-POINT PEN WITH INTEGRATED OBSERVATION CAMERA & MICROPHONE'. On the right side, a black ballpoint pen is shown vertically. At the bottom left, there are three circular icons: a USB symbol with 'USB 2.0', a clock icon with 'RECORD TIME UP TO 5 Hrs.', and a storage icon with '4GB STORAGE'. In the bottom right corner, the letters 'SE' are partially visible.

Ajánlott irodalom

- **TÓTH Mihály: A terrorcselekmény büntetőjogi szabályozásának és gyakorlatának változásai.**
http://mhtt.eu/hadtudomany/2013/1_2/HT_2013_1-2_mhtt.pdf
- **SERBAKOV Márton: A terrorizmus definiálásának kérdése**
<https://ujbtk.hu/dr-serbakov-marton-tibor-a-terrorizmus-definiciojanak-kerdese/>
- **NAGY Melánia: A vallási indíttatású terrorizmusról**
<https://ujbtk.hu/dr-nagy-melania-a-vallasi-indittatasu-terrorizmusrol/>
- **FÁBIÁN Péter : A terrorcselekménye büntetőjogi szabályozásának jelene és aktuális kérdései**
<https://ujbtk.hu/dr-fabian-peter-a-terrorcselekmeny-buntetojogi-szabalyozasanak-jelene-es-aktualis-kerdesei/>
- **TÓTH Mihály: A Fővárosi Bíróság ítélete az erzsébet hídi tüntetés ügyében (Tüntetések és közérdekű üzem megzavarása)**
<https://jema.hu/article.php?c=32>

A bírói gyakorlat kapcsolódó döntései (részben már érintett, egyebekben ajánlott anyag)

- BH.1993.597
- BH 1999.439
- BH.2000. 333
- BH 2003. 227
- BH.2006. 40
- BH.2007.37
- BH 2008.139
- BH.2009.96
- 4/2005. Büntető jogegységi határozat
- EBH 2005.1288
- EBH 2006.1385
- EBH 2007.1677.
- EBD2012.B.14
- 25/2018. Büntető elvi döntés
- 21/2012 Elvi határozat